

SPIRIDON VANGHELI

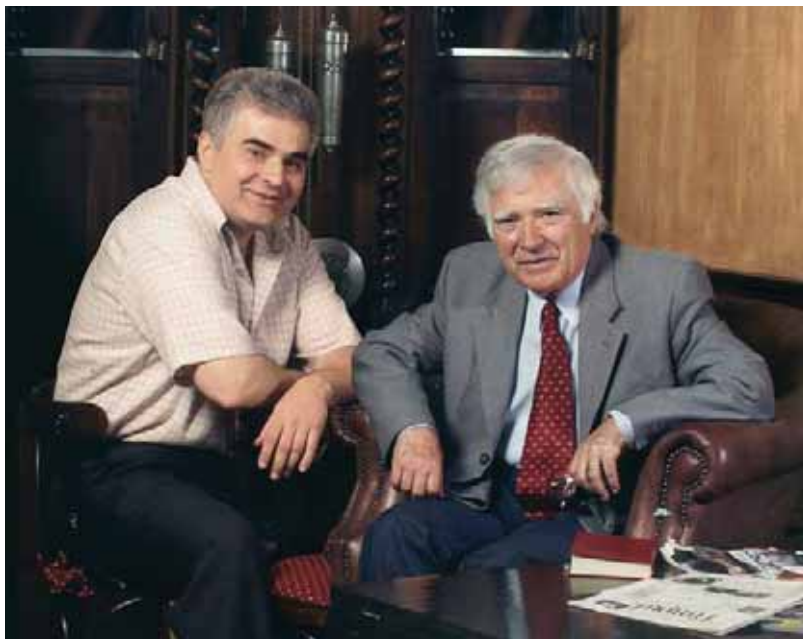
ÎMPĂRĂȚIA
LUI
CIUBOTEL

Desene: Boris Diodorov
Responsabil de ediție: Constantin Bostan

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului TEOFAN,
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2014

În memoria fiului Radu

Scriitorul Spiridon Vangheli și fiul său, Radu

Cartea „Împărăția lui Ciuboțel” este tradusă în multe limbi și are peste 37 de ediții. Scriitorul a fost distins cu Diploma de Onoare „Andersen” (Rio de Janeiro, Argentina, 1974), Premiul de Stat al Moldovei (1980), Premii ale Uniunii Scriitorilor și Ministerului Învățământului din Moldova (1982, 1990, 2000, 2007, 2010), Premiul de Stat al URSS (1988), Premiul „Ion Creangă” al Academiei Române (1996), Premiul Special al Uniunii Scriitorilor din România (2002), Premiul „Aleksandr Grin” al Rusiei (2013), Premiul Național al Republicii Moldova (2013) și alte premii. A fost nominalizat pentru Medalia de Aur „Andersen” (Delhi, India, 1998). În 2012, la Geneva, i se acordă Medalia de Aur pentru Creativitate.

„Autor celebru de cărți pentru copii,
recunoscut și tradus în toată lumea, Spiridon Vangheli
este distins cu Medalia de Aur pentru Creativitate”

Francis Gurry
Director general
Organizația Mondială
a Proprietății Intelectuale
Geneva, aprilie 2012

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VANGHELI, SPIRIDON,

Împărăția lui Ciuboțel / Spiridon Vangheli ; il.: Boris Diodorov ;
responsabil de ed.: Constantin Bostan. - Iași : Doxologia, 2014.

128 p. : il.

ISBN 978-606-666-277-2

I. Diodorov, Boris (il.)

II. Bostan, Constantin (ed.)

821.135.1-93-34

© Editura pentru copii „Guguță”, 2013, Chișinău.

© Editura Doxologia, 2014, Iași.

ISBN 978-606-666-277-2

Reproducerea integrală sau parțială a conținutului este strict interzisă.

Când m-am trezit pe lume, nu mai erau în viață nici bunica, nici bunicul... Eu îi tot căutam, dar mama îmi arăta la cer. Și, cum veneau fulgii, alergam după ei, ca să-mi fac apoi bunici de zăpadă. Nici prin gând să-mi dea atunci că, în raport cu timpul, și noi suntem niște oameni... de zăpadă.

Autorul

CUM S-AU NĂSCUT MĂTUȘA DALBA ȘI MOȘ DALBU

Era un pic mai mare decât ciubotele sale și lumea, fără să-l întrebe, i-a zis Ciuboțel.

Mama avea băiat mai mult seara, când îl vedea acasă, căci ziua numai ciubotele știau pe unde umblă el. Deunăzi mama îl caută – Ciuboțel nu-i. Când colo, îl găsește în coteț.

— Ce stai, mări, în cuiabar?!

Ciuboțel se uită prin crăpătura ochilor la mama: să nu știe ea atâta lucru?

— Îl încălzesc, mamă, ca să nu răcească puiul.

— Care pui, bre?

— Acela din ou, că vine acuși găina să se ouă...

Drept că puiul n-a răcit, dar, către seară, tușea Ciuboțel.

Mama i-a pus ventuze și, dimineața, i-a dat de grijă să nu iasă din casă. Pe la prânz însă, îl aduce un om de mână cu picioarele u-u-de: l-a găsit hăt dincolo de sat.

— Și încotro mi te-ai pornit, a? îl întreabă mama.

— Să văd unde se termină iarna, ca să-ți aduc o floare de acolo.

Seara, când adoarme Ciuboțel, mama îi spune tatei oftând:

— Mă tem că-l vom pierde prin troiene. Vom găsi numai straietele lui la primăvară!

Tata se scoală mai dimineață, pune un lacăt la porțiță și se duce cu sufletul împăcat la lucru.

Iar Ciuboțel, când vede că-i închis în curte, face o babă de zăpadă, se cațără pe umărul ei și... huștiuliuc! peste zid.

— Măi Ciuboțel, tu ești? îl strigă o vecină.

— Eu sunt, dar n-am timp, răspunde Ciuboțel din mers. Am făcut o babă și ea m-a trimis să-i caut un moșneag de omăt.

Pe seară, iată, apare și Ciuboțel. Cum porțița era încuiată, el mai face un om de zăpadă, se urcă pe umărul lui și sare în curte.

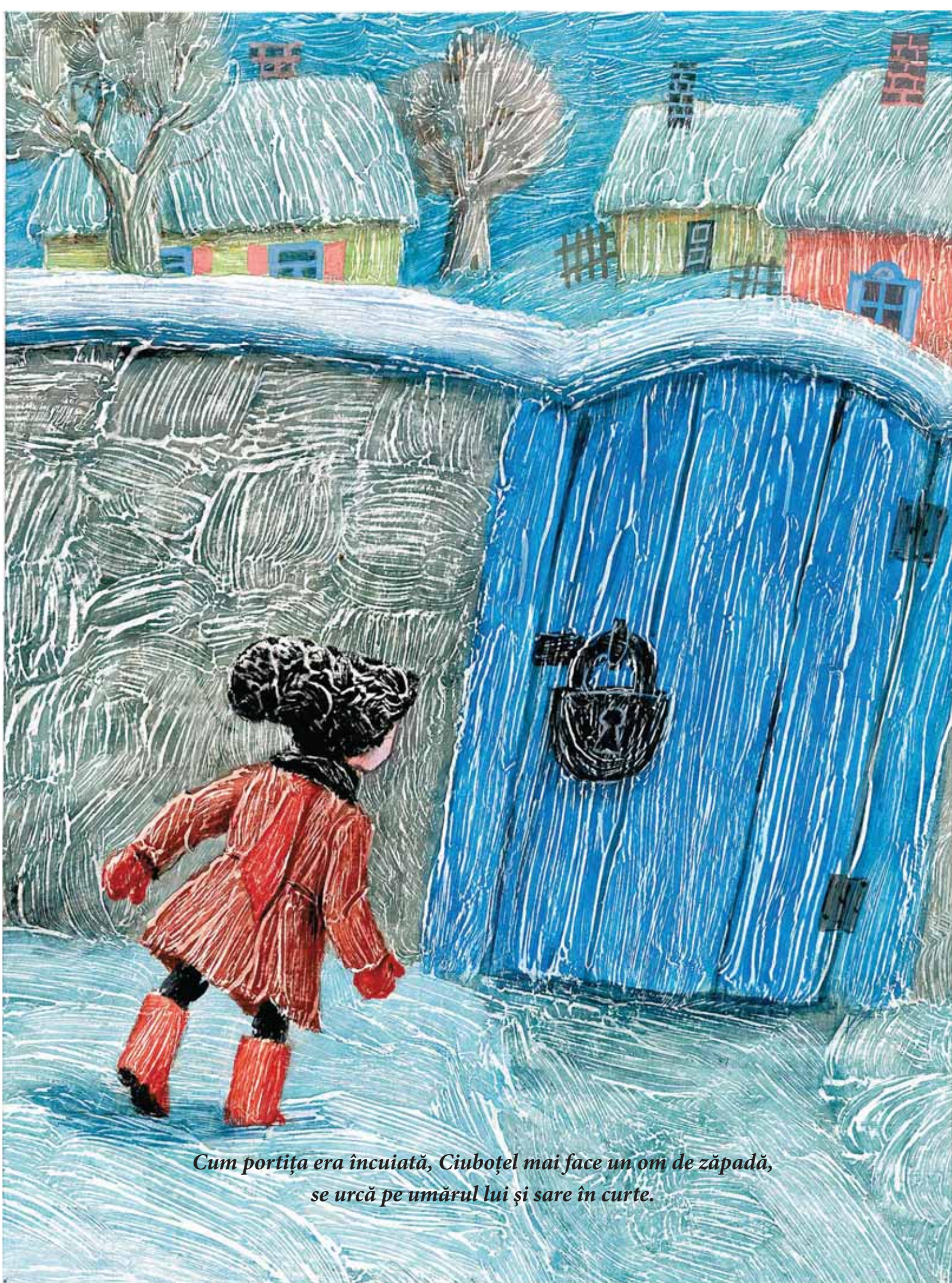
— Nu te teme, babo, îi spune Ciuboțel, moșneagul tău e dincolo de zid!

Când vine tata și-l găsește acasă, îi arată mamei cheia de la porțiță:

— I-am dat de leac, așa-i?

Și noaptea, omul doarme cu cheia sub pernă.

*Cum porțița era încuiată, Ciuboțel mai face un om de zăpadă,
se urcă pe umărul lui și sare în curte.*

PITICUL DE LA MOARĂ

A doua zi, tata îl ia pe Faraon cu dânsul, ca să nu-l mai înhame Ciuboțel la sanie.

— Dar cine o să păzească ograda, a? își dă băiatul cușma pe ceafă.

Și, cum era singur acasă, unde se bagă el în căsuța câinelui!

Șade acolo, șade, și numai iată, se deschide portița și intră în curte vecina care a alergat ieri pân-la fermă. În loc de câine, scoate capul din căsuță Ciuboțel:

— Ham, ham, ham!

— Dar ce te-a apucat, măi? zice vecina. Iaca, ți-am copt un hulubaș.

— Ham, ham, ham! iese Ciuboțel din căsuță. Ham, ham! și se apropie de vecină în patru labe: dă s-o muște și alta nu!

Femeia încolo, femeia încoace. Până n-a ieșit din curte cu hulubaș cu tot, n-a fost chip. Și unde-o ia cu pas mare, ca să-i ducă mamei o veste nouă.

— Vă-hă-hă! vine mama speriată.

Dar Ciuboțel latră și la dânsa: „Ham, ham, ham!” Ba latră apoi și la tata!

Abia când a intrat și Faraon în curte, băiatul s-a sculat în două picioare.

Mama, bucuroasă, îl ia în brațe și scoate sania de unde era ascunsă.

Tata lasă câinele acasă... Ba chiar i-a spus să-l înhame la sanie, dacă vrea!

Ciuboțel însă a prins a căsca și mama l-a culcat să doarmă.

Seara, din nou era bun de șotii. Tata se descâlță, iar Ciuboțel de colo:

— Da' cu puterea ta ce-ai să faci acum, tată?

— Când dorm, nu-mi trebuie putere...

- Mulțumesc că te văd, bre. Iată ce bine-i să ai fereastră!

*Lui Moș Dalbu îi creștea inima...
Să ai așa un fecior și să nu te bucuri?!*

DE CE PLÂNGEA VIȚA-DE-VIE ȘI CUM AU SALVAT-O OAMENII LUI CIUBOȚEL

Când au învățat a merge, oamenii de zăpadă nu mai voiau să stea acasă. Ziua nu se prea încumetau să iasă în sat, că se găsea câte unul care azvârlea cu căciula în ei, să-i încerce dacă-s voinici; ba și mai rău, le punea piedică, să vadă apoi cum se vor scula.

Pe drum se ținea după ei o droaie de gură-cască, întocmai ca la circ. D-apoi, că și aveau la ce se uita: îmbrăcați erau care și cum, dar mai mult goi; încălțați cu te miri ce – unul cu un papuc, altul cu o ciubotă... Nu că le era frig, dar le creșteau picioarele dacă umblau desculți!

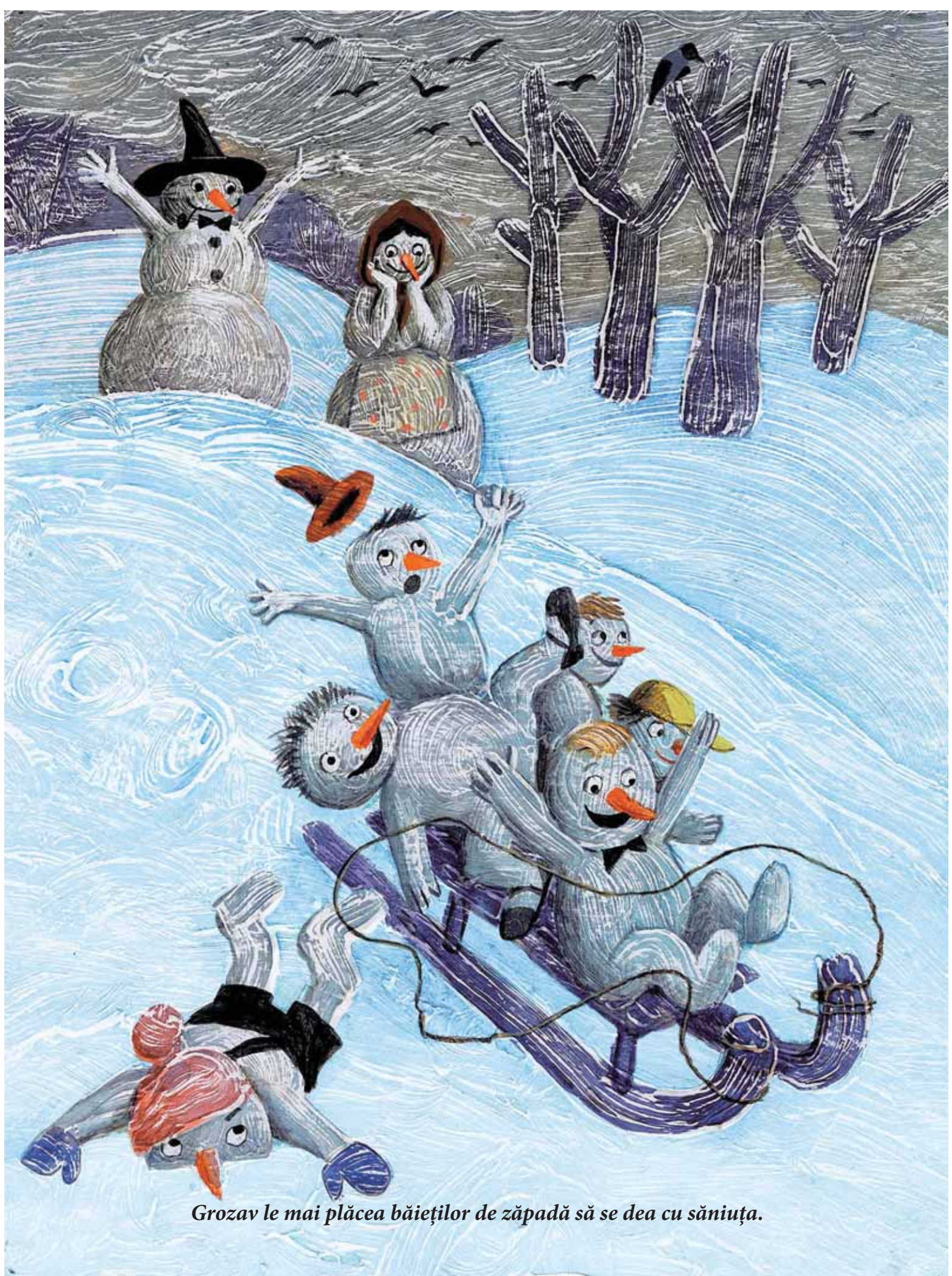
Și-atunci, Ciuboțel îi scotea noaptea la plimbare...

Trop-trop! Teleap-teleap! veneau într-o seară pe urma lui Moș Dalbu, Ucu, Mătușa Dalba și tot neamul lor. Se duceau să vadă câmpul. Trop-trop! Teleap-teleap! Parcă erau niște urși albi, ridicați în două picioare.

— Ho, că iese aburi din gura mea ca din ceain! zice Moș Dalbu și unde se așază pe marginea drumului, ca să-și mai tragă sufletul.

Da' baba, mai vioaie, nu se lasă.

— Dealul ista de ce-i cu capul gol, a? întreabă Moș Dalbu.

Grozav le mai plăcea băieților de zăpadă să se dea cu săniuța.

PĂȚANIA LUI UCU.
MOȘ DALBU
ÎȘI MUTĂ MOARA
ÎN ALTĂ ȚARĂ

Ucu n-a spus nimănui o vorbă. A urcat pe scară în podul casei și s-a băgat în hodgeag, să vadă cum face acesta fumul.

Acolo mult n-a stat, că a prins a tuși, ba îl usturau și ochii. A luat o căciulă de fum, ca să-i arate și Mătușii Dalba.

Când a coborât din pod, în căciulă – nimic-nimicuța! În schimb, Ucu era ne-e-gru, curat michiduță în picioare!

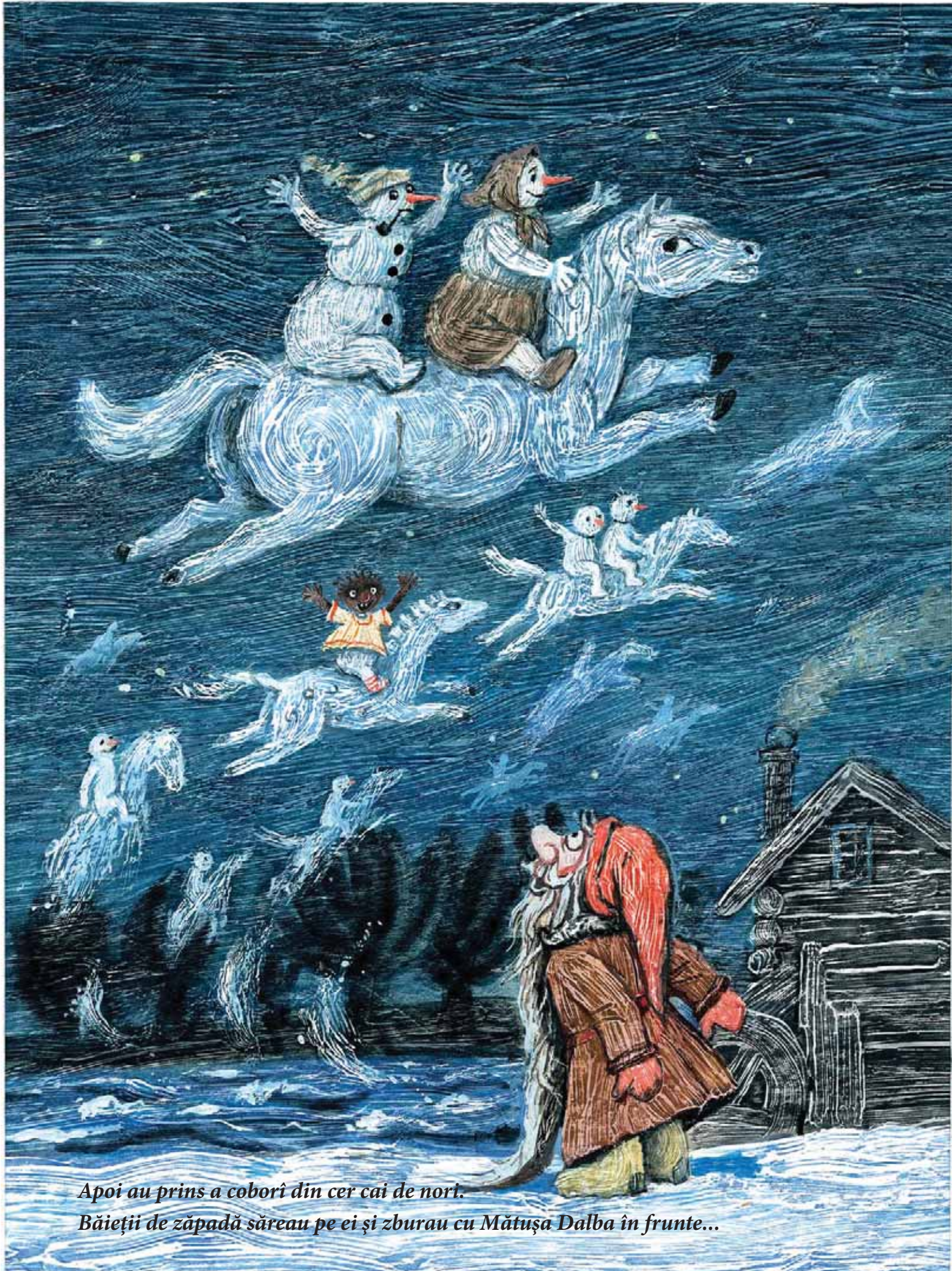
Cum l-au văzut, vreo trei omuleți de zăpadă mai slabi de înger au rupt-o la fugă. Unul s-a ascuns în șură, altul după casă, iar al treilea a sărit în ocol la oi.

Moș Dalbu, mai viteaz, a rămas să-și apere căsuța. Și unde îi iese înaintea cu toiagul ridicat:

— Cine ești și ce cauți în Împărăția Iernii, măi Omul Noptii?! îi cere socoteală Moș Dalbu.

— Eu sunt, tată, Ucu!

Moșul se dă înapoi:

*Apoi au prins a coborî din cer cai de nori.
Băieții de zăpadă săreau pe ei și zburau cu Mătușa Dalba în frunte...*

CUM A BIRUIT UN FLUTUR PĂLĂRIA LUI CIUBOȚEL

Tare interesant, să-l fi văzut pe tata lui Ciuboțel cum pune pălăria lui Moș Dalbu pe genunchi și prinde a vorbi cu Ghiocica:

— Să-ți spun Capra cu trei iezi? o întreabă el.

Fata ridică din umeri. Atunci tata îi dă pe rusește...

Ghiocica clatină din cap: nu înțeleg, omule! Dar nici tata nu se lasă:

— Guten Morgen! îi trage el pe nemțește.

Fata tace. I-ar mai spune tata ceva „ca la Berlin”, dar atâta nemțească știe.

Și o întoarce pe franțuzește:

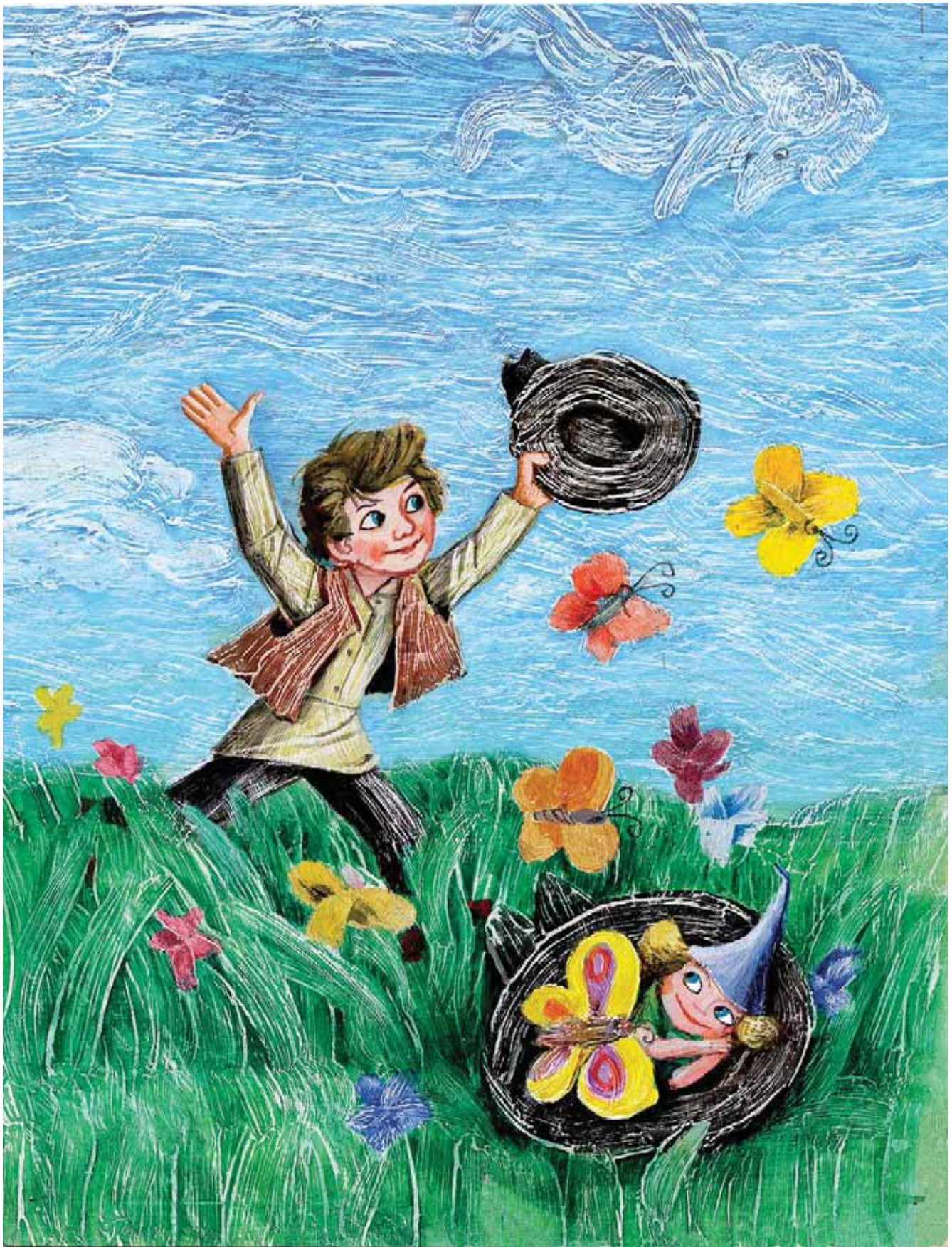
— Mersi! zice tata.

Fata nu-i răspunde. Ei, cam aici s-a terminat și franțuzeasca lui!...

A auzit însă tata că prin Chișinău sunt învățați mari, cu barbă, care știu toate celea. Într-o seară, îi spune mamei:

— Bre, nu alta, dar trebuie s-o duc în capitală! Numai acolo am să aflu ce nație de om e fata...

Mama se uită lung la dânsul:

- Măcar spune cum te cheamă! aleargă Ciuboțel după un fluture care tușea.

SORA SOARELUI

Trei cocoși, unul al lui Ciuboțel și doi veniți de la vecini, cum cântau așa cântau în prag de draga dimineată:

— Cu-cu-ri-gu-u!!!

— O să avem oaspeți, zice mama lui Ciuboțel. E-he, mulți oaspeți o să avem! și tot căuta cu ochii la drum: cine să vină oare? Numai să n-o prindă cu treaba neisprăvită!

Și mama și-a legat părul cu o basma și umbla fuguța: ici dă cu var, colo trage cu culoare brâiele, dincolo vopsește ușa...

Câte scaune avea ea în casă, dar n-a avut când să șadă în ziua ceea măcar pe unul!

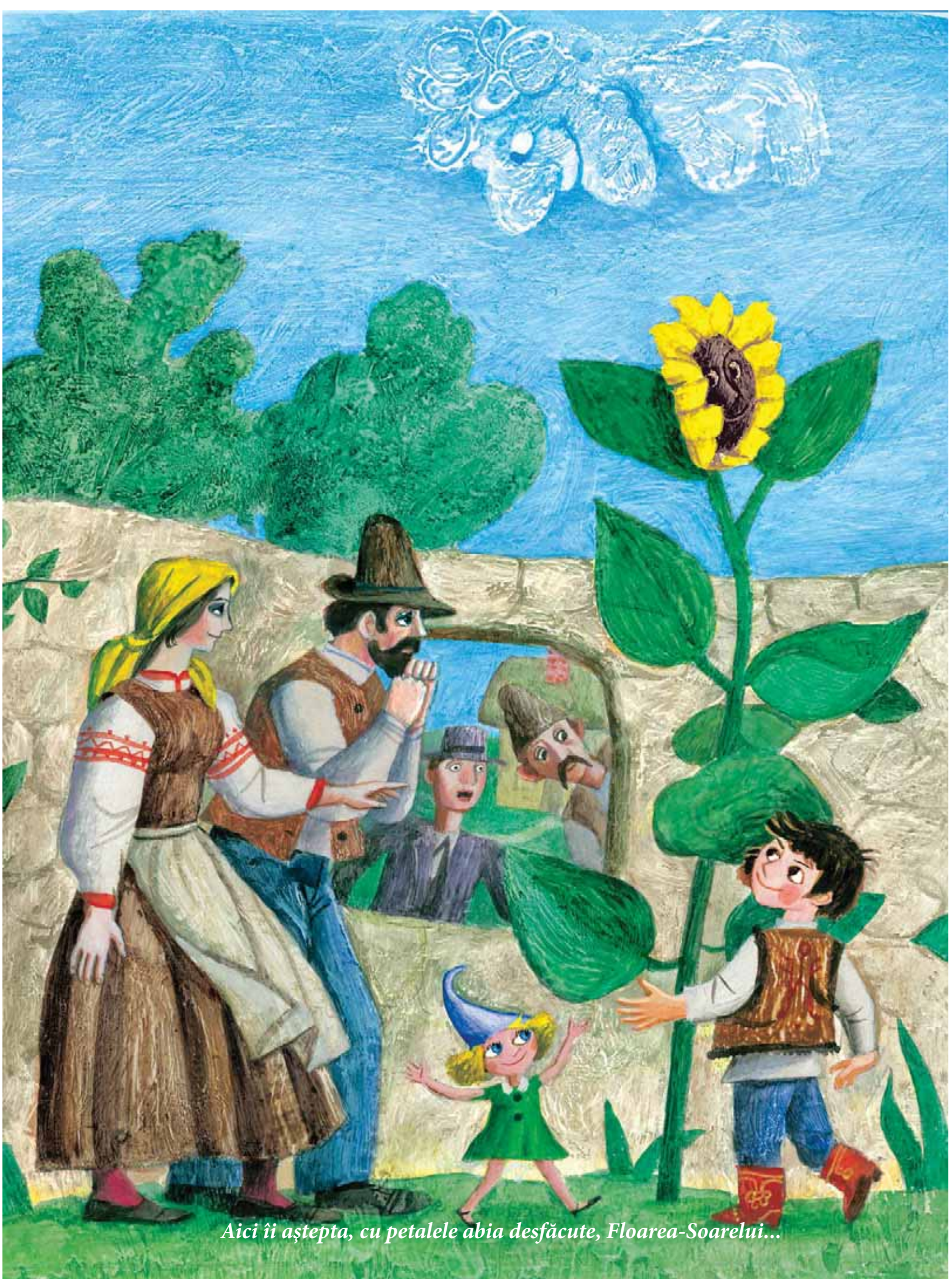
Iată, soarele e la chindie, casa e aproape gata, portița însă n-o deschide nimeni.

— Huși, boală! îi alungă mama. M-am grăbit degeaba. Cred că au vreun interes de-al lor.

Dar cocoșii fac ce fac și vin iar în prag: ba îl aduc și pe al patrulea, unul mai bătrân. Acela intră tocmai în coridor:

— Cu-cu-ri-gu-u-u!

Aici îi aștepta, cu petalele abia desfăcute, Floarea-Soarelui...